

Dějiny civilizace 10. – 13. století

vesnice

literatura

- Le Goff, Jacques, 1999: Středověký člověk a jeho svět. Praha.
- Nový, Luboš a autorský kolektiv, 1974: Dějiny techniky v Československu do konce 18. st. Praha, 63 – 146.
- Seibt, Ferdinand, 2000: Lesk a bída středověku. Praha.
- Vařeka, Michal, 2000: Archeologie středověkého domu I. Praha.

Mstěnice

2. polovina 11. – 1. polovina 12. století

vesnice

- rychta
- farní kostel
- fara
- hřbitov
- krčma
- kovárna
- mlýn
- trvz

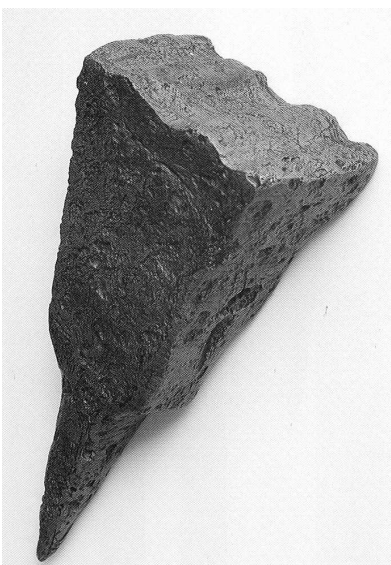
Mstěnice

10. – 1. polovina 11. století

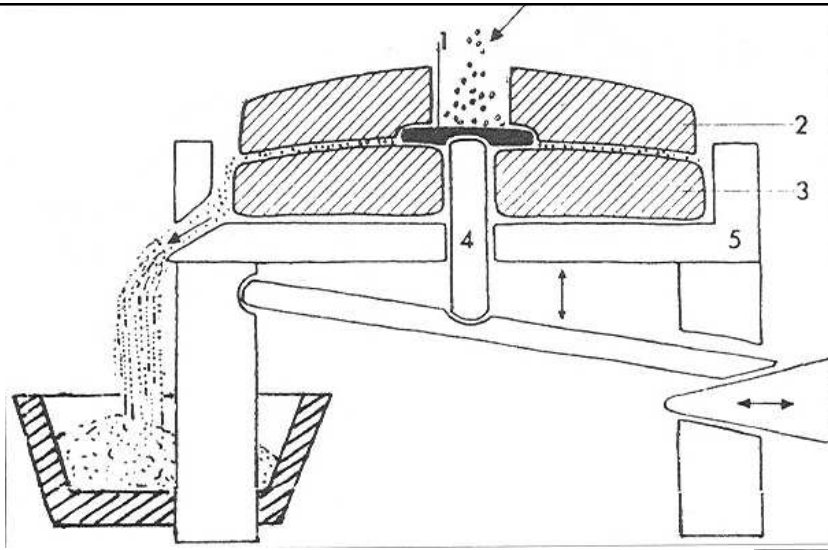
kovárna

- kovadlina
- výheň
- měch
- kladivo
- kleště

mlýn

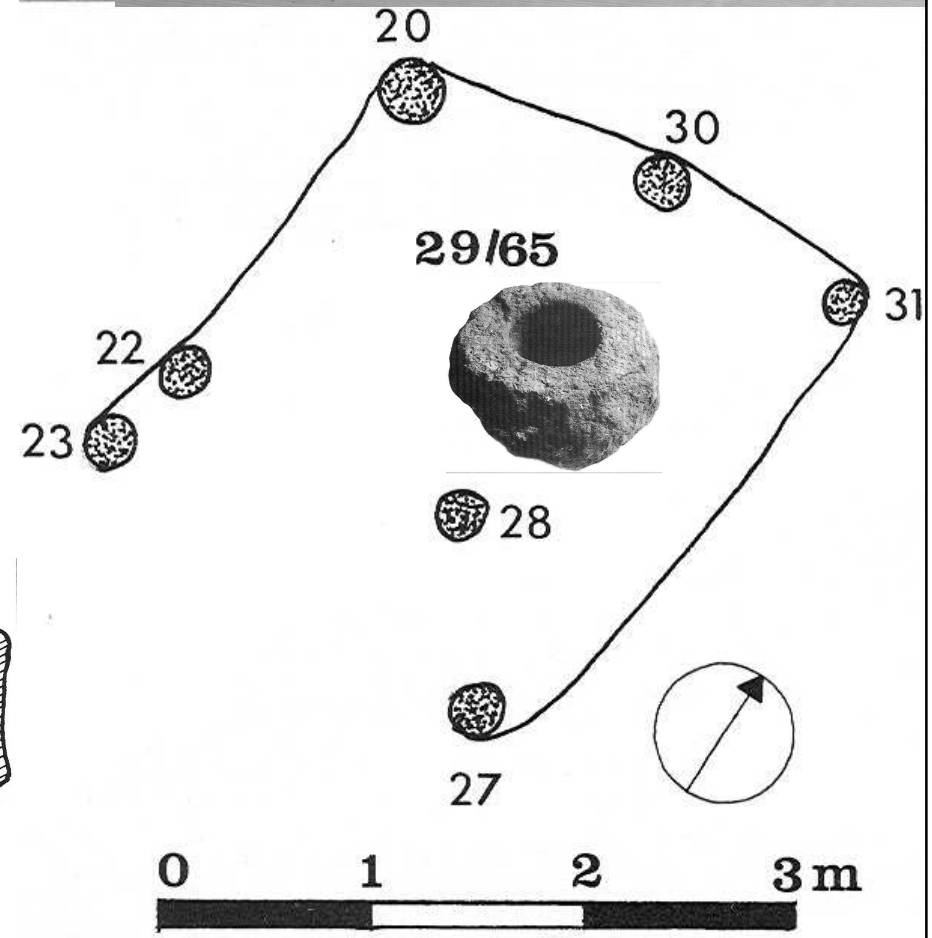
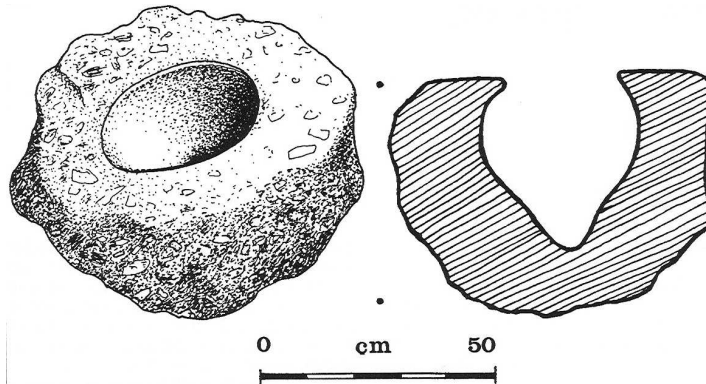
■ ruční

– rotační mlýnek (žernov)

– stoupa

■ vodní

■ větrný

vodní mlýn

mlýnská stolice

nasýpací koš

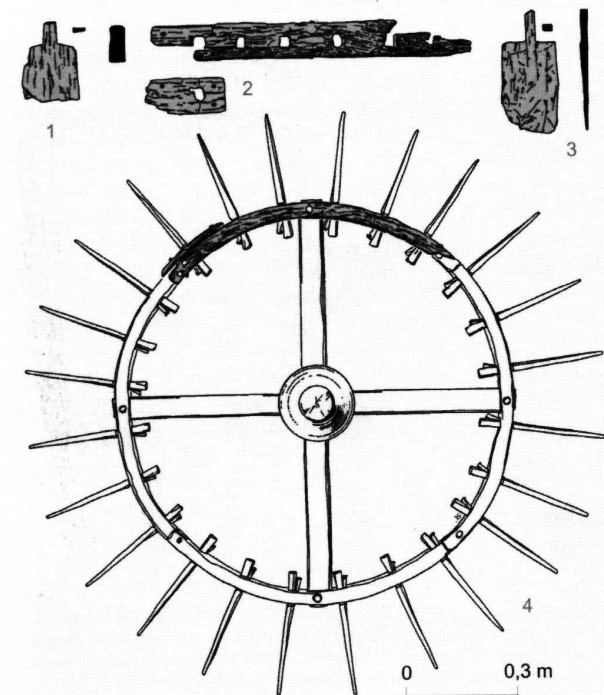
běhoun

spodní kámen

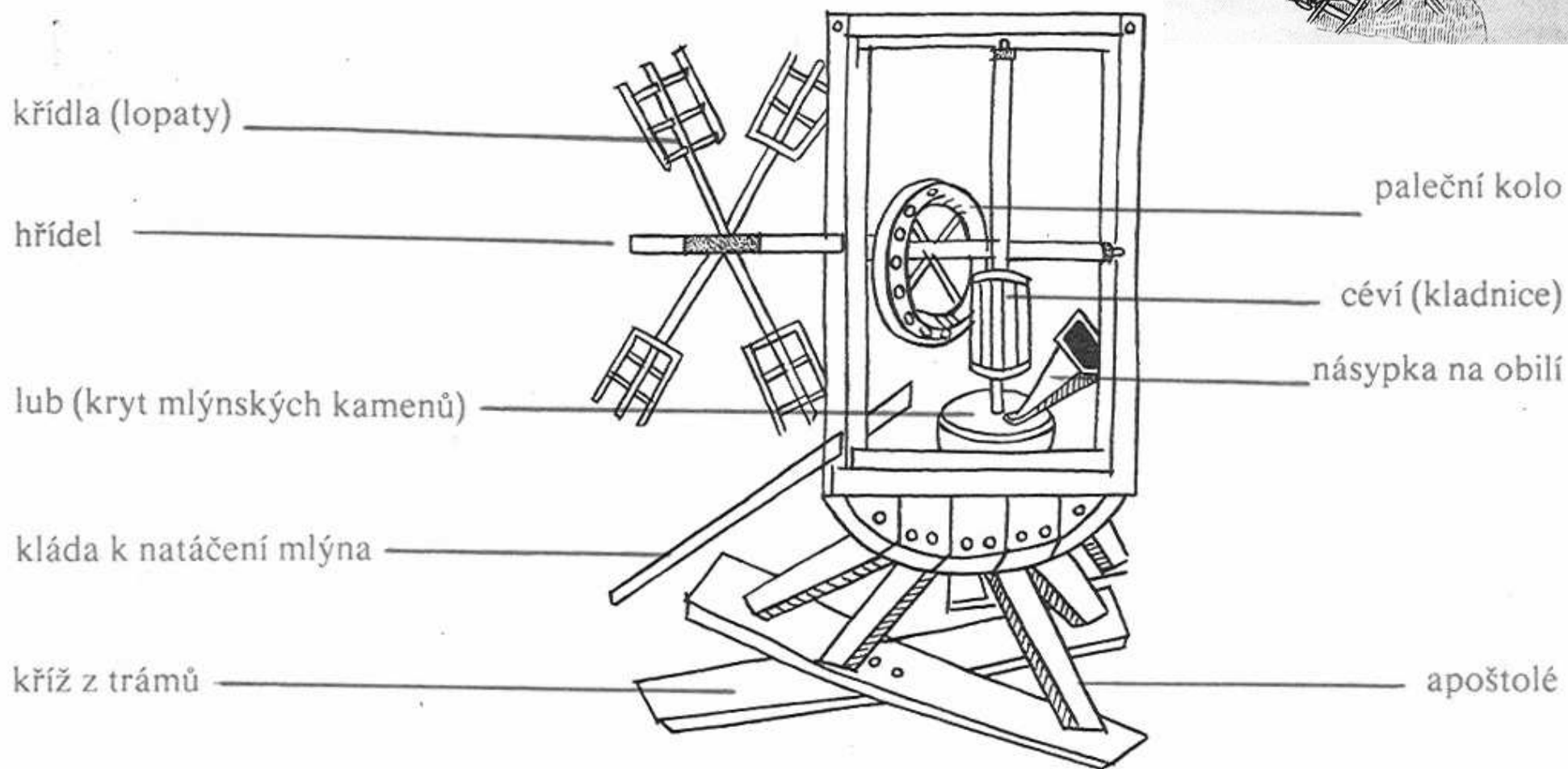
paleční převod

paleční kolo

vodní kolo

větrný mlýn

sociální struktura

- pán
- svobodník
- poddaný
- nápravník
- farář

půda

- v přímém užívání pána
- v pronájmu rolníků
- ve společném užívání
- lesy
- vodní toky

výměra

- lán
- strych, korec
  - násevek
- jitro
  - záhon
  - brázda

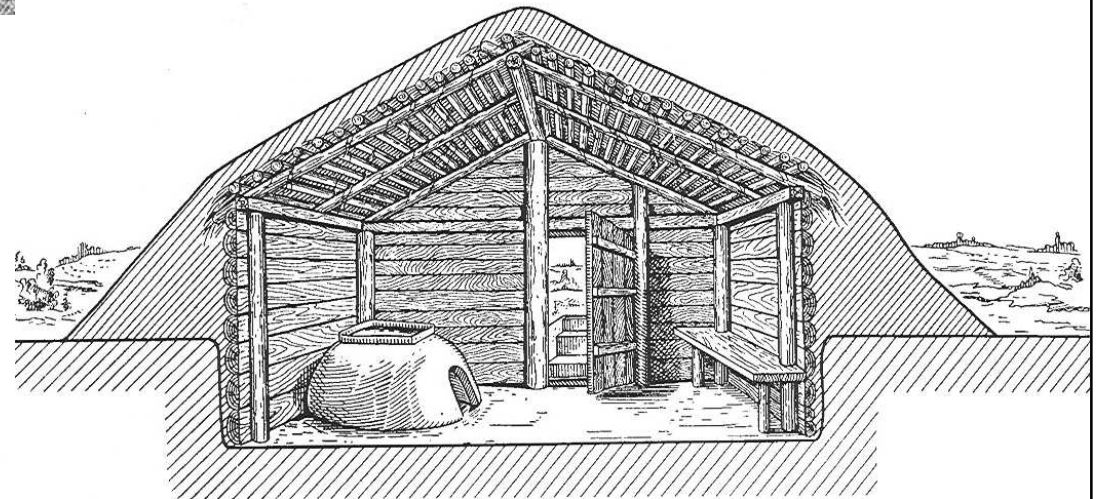
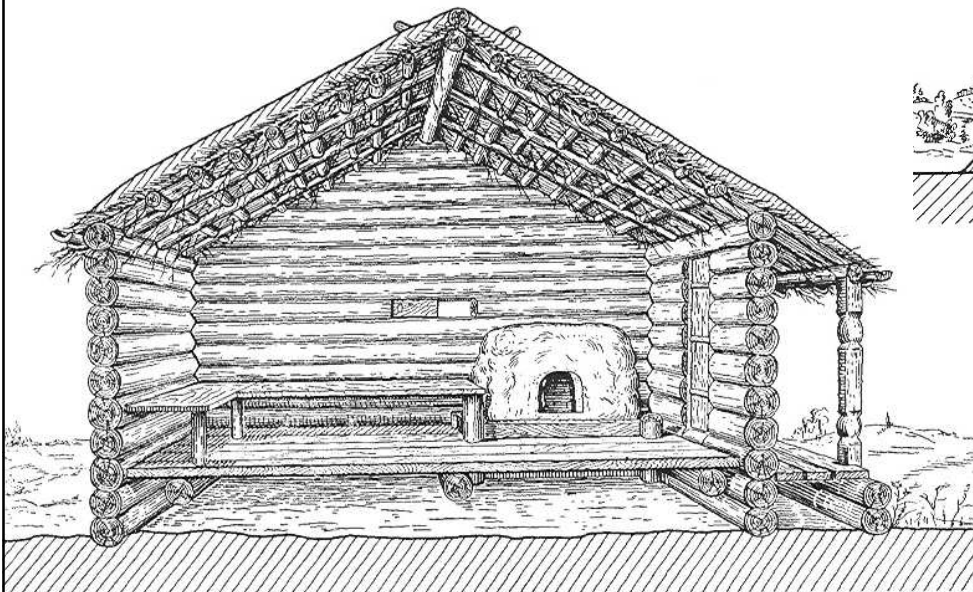
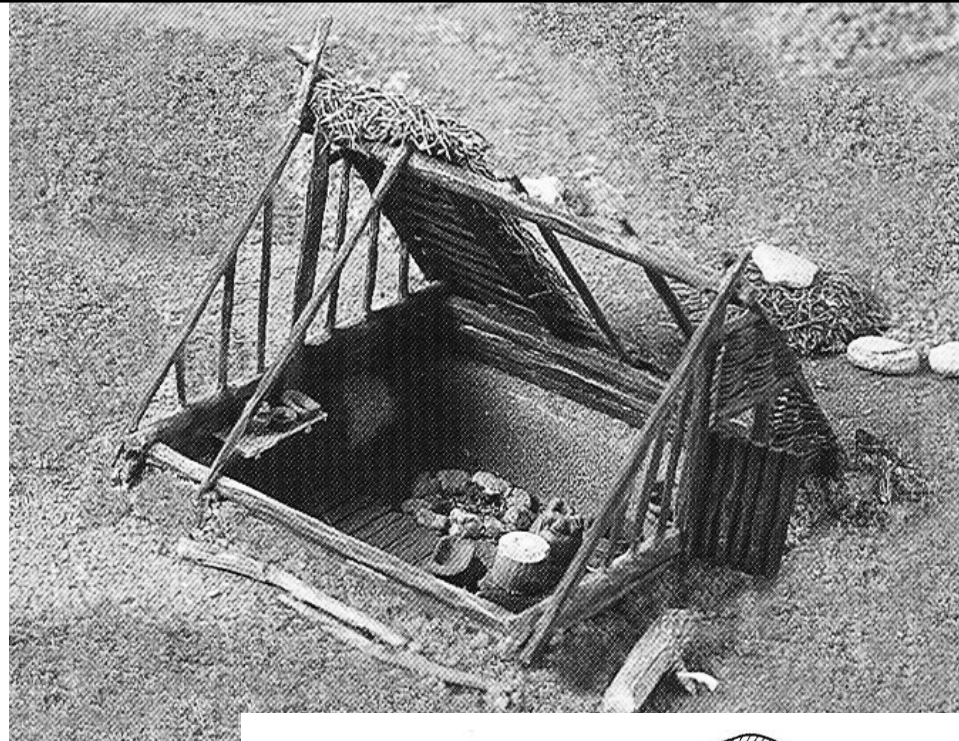
vesnický dům

■ zahloubený

- zemnice
- polozemnice

■ nadzemní

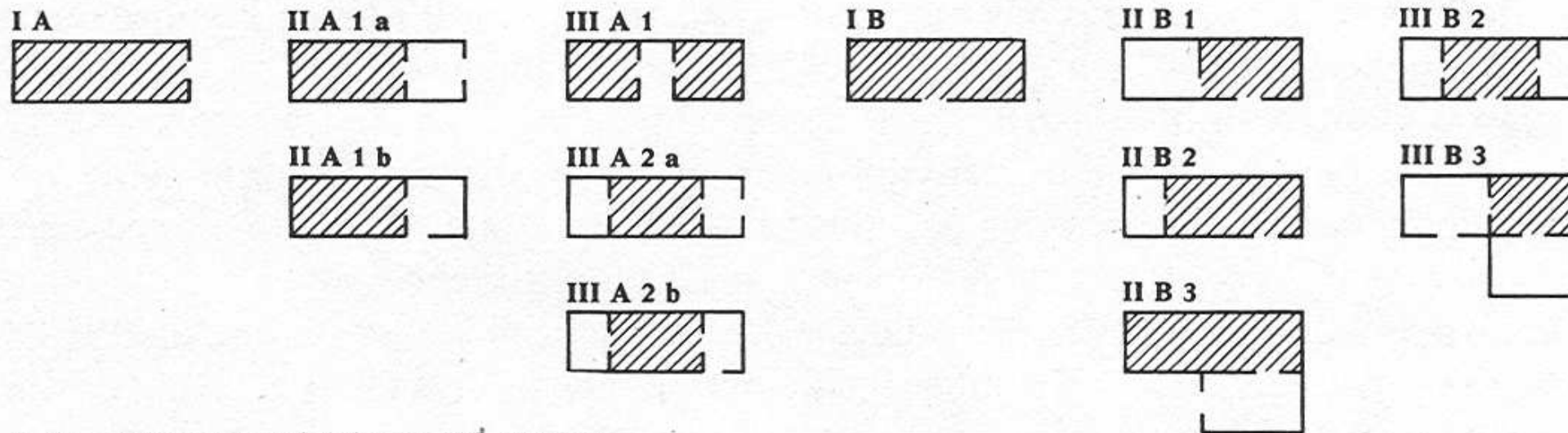
- roubený
- kůlový

trojdílný dům

- světnice
  - síň
  - komora nebo chlív
-
- vstup ve štítové stěně světnice (A)
  - vstup v okapové stěně světnice (B)

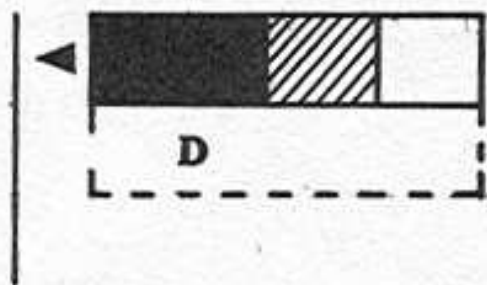

I–III JEDNOTLIVÁ VÝVOJOVÁ STADIA

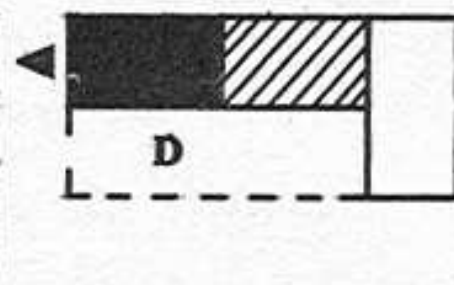
■ VYTÁPĚNÁ MÍSTNOST

usedlost

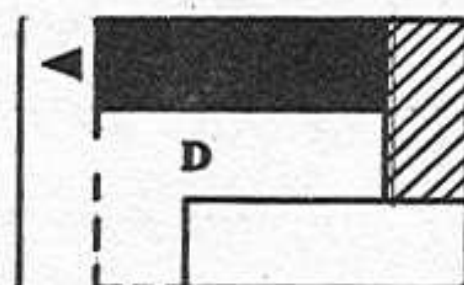

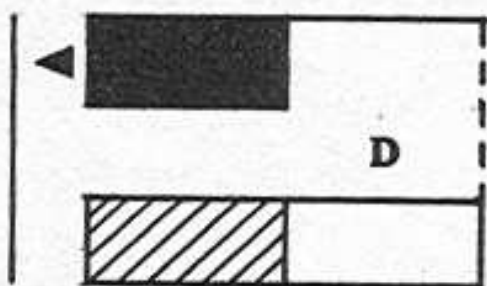
USEDLOST
JEDNOTRAKTOVÁ -
ŘADOVÁ

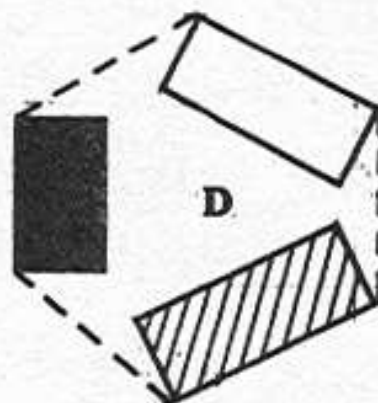
USEDLOST
DVOUSTRANNÁ
(HÁKOVÁ)

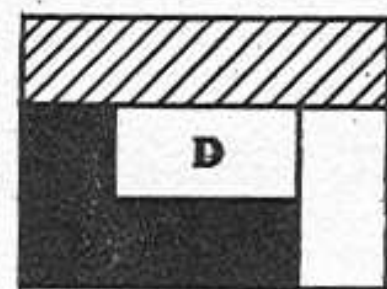
USEDLOST
TROJSTRANNÁ
(PODKOVOVITÁ)

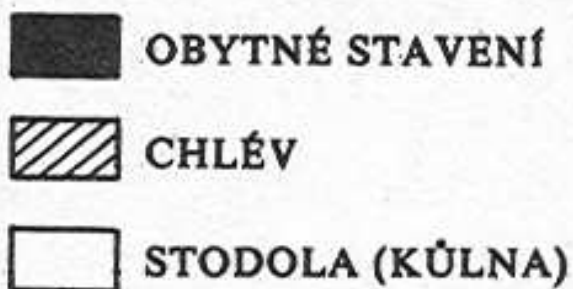
USEDLOST
PÁROVÁ

USEDLOST
ROZPTÝLENÁ
(HROMADNÁ)

USEDLOST
ČTYŘSTRANNÁ

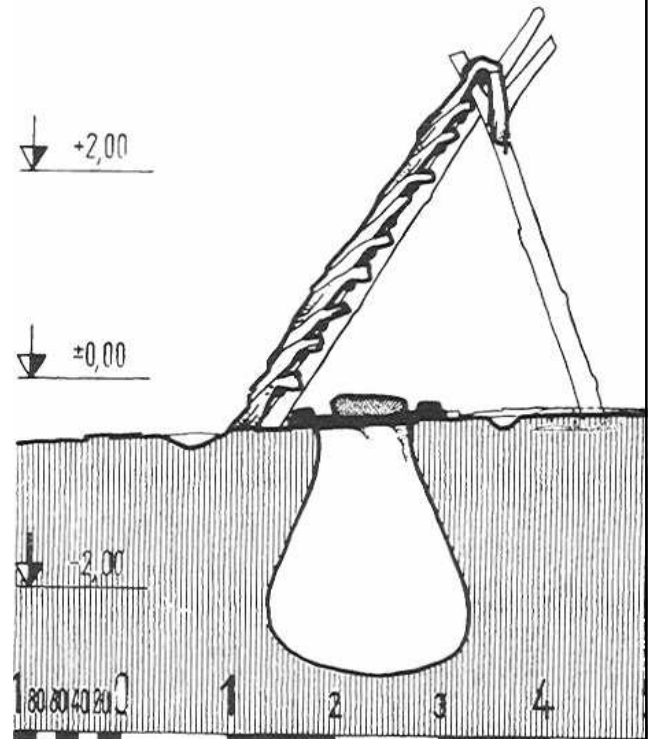
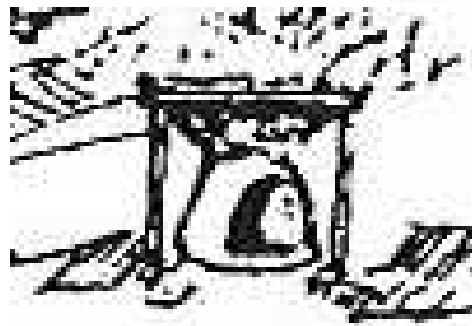
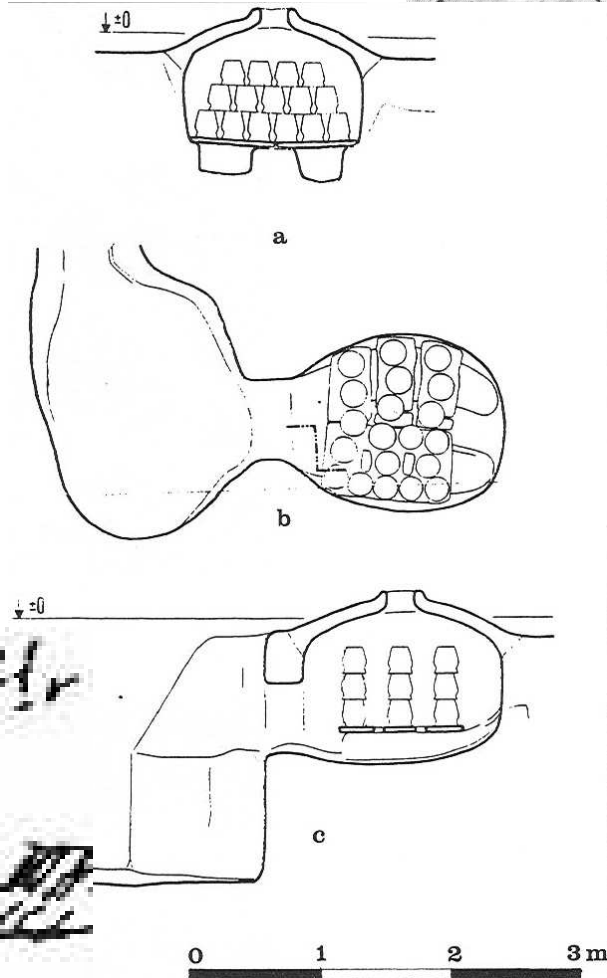
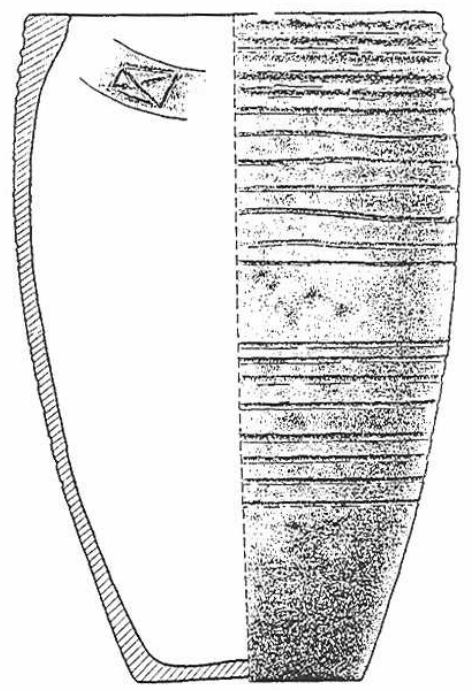
D
DVŮR

ŠIPKOU VYZNAČENA ORIENTACE
(KE KOMUNIKACI NEBO K NÁVSI)

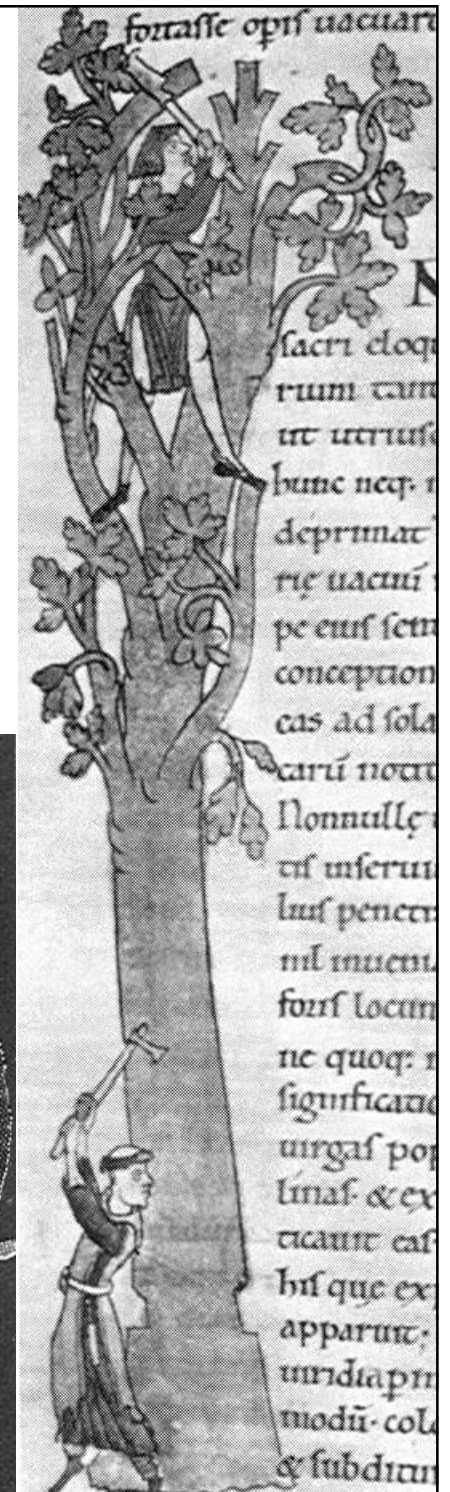
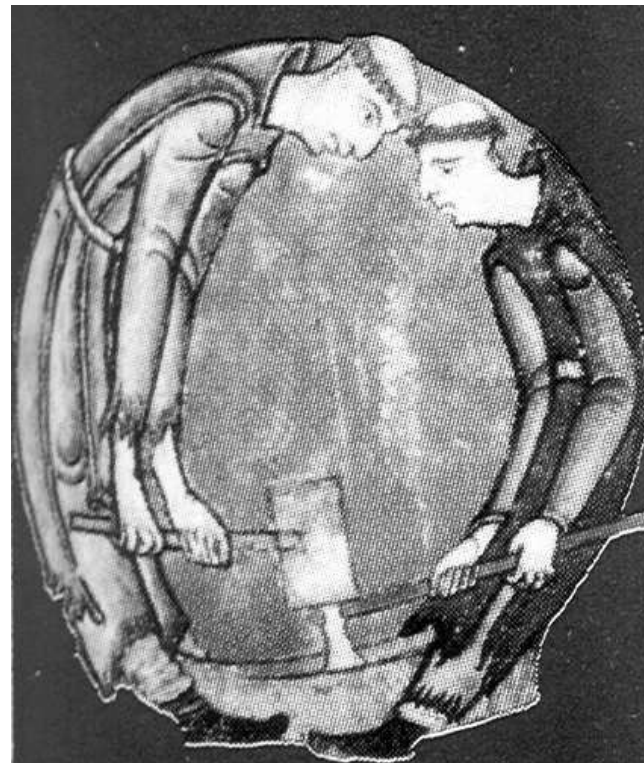
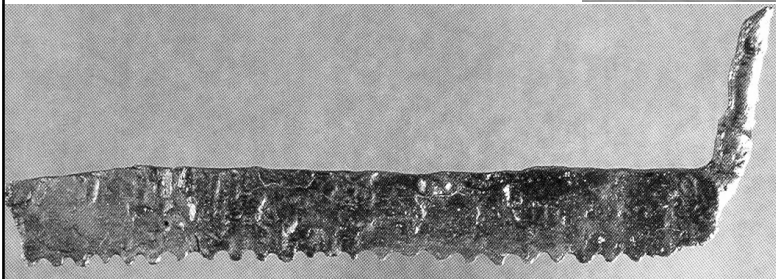
hospodářské stavby

- obilní jámy (zásobnice)
- sýpky
- stodoly
- kůlny
- chlévy
- sklepy
- pece

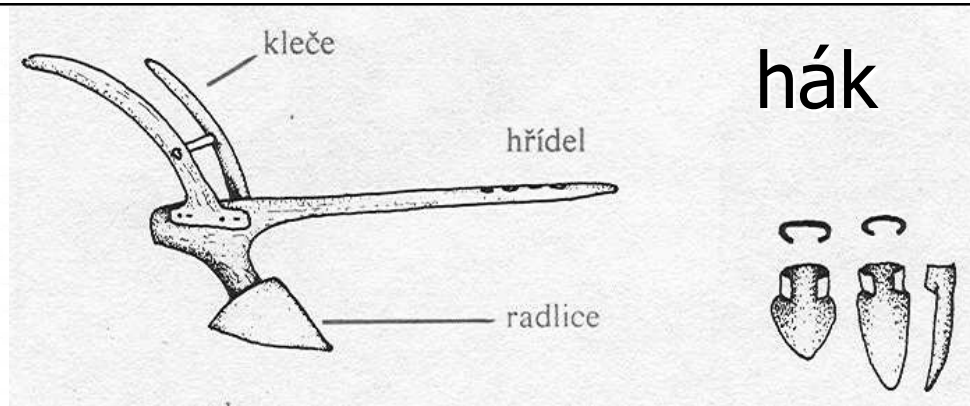
zemědělská půda

- klučení
- trojpolní hospodaření
  - ozim
  - jař
  - úhor

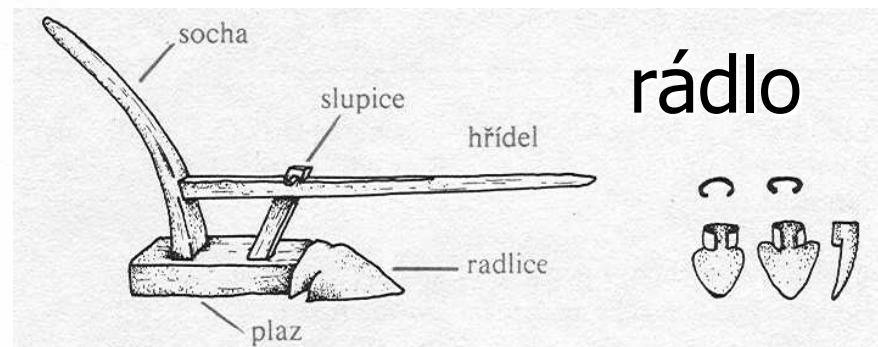
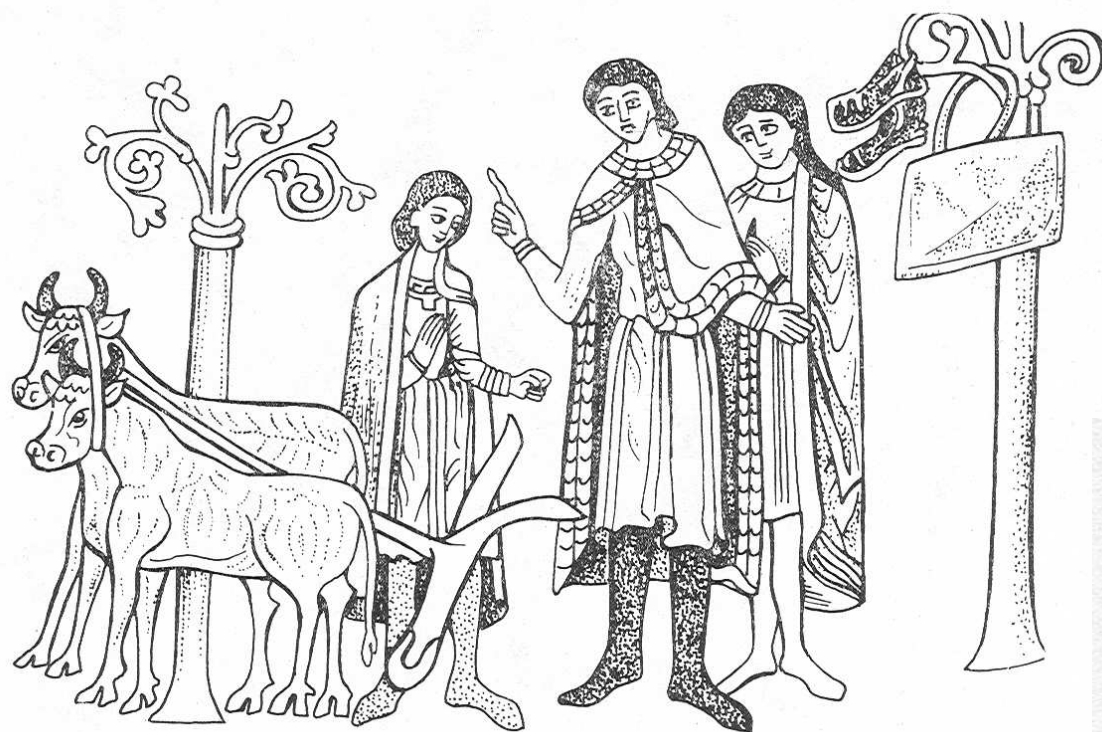
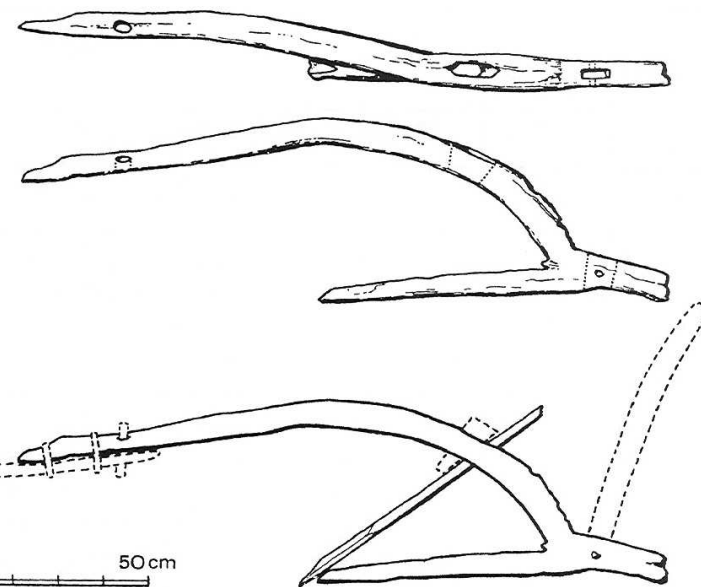

polní práce

- orba
- vláčení
- setí
- sklizeň

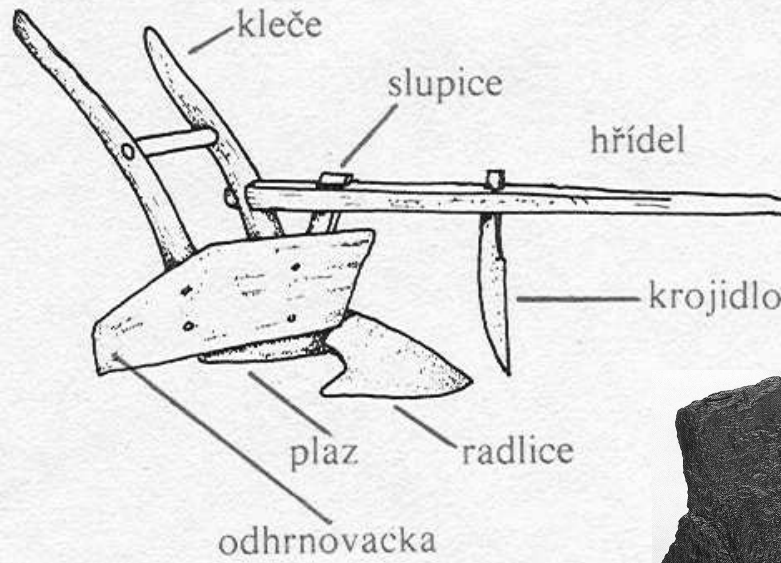
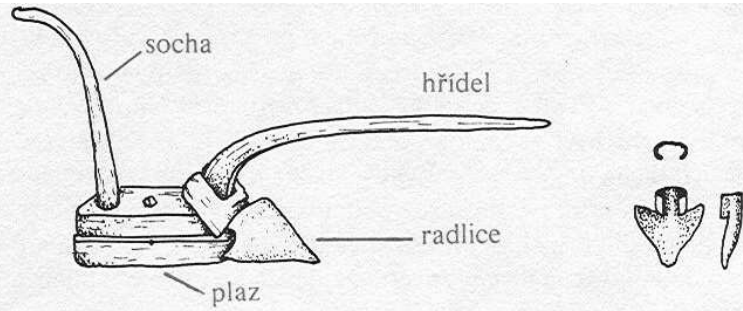

radlice

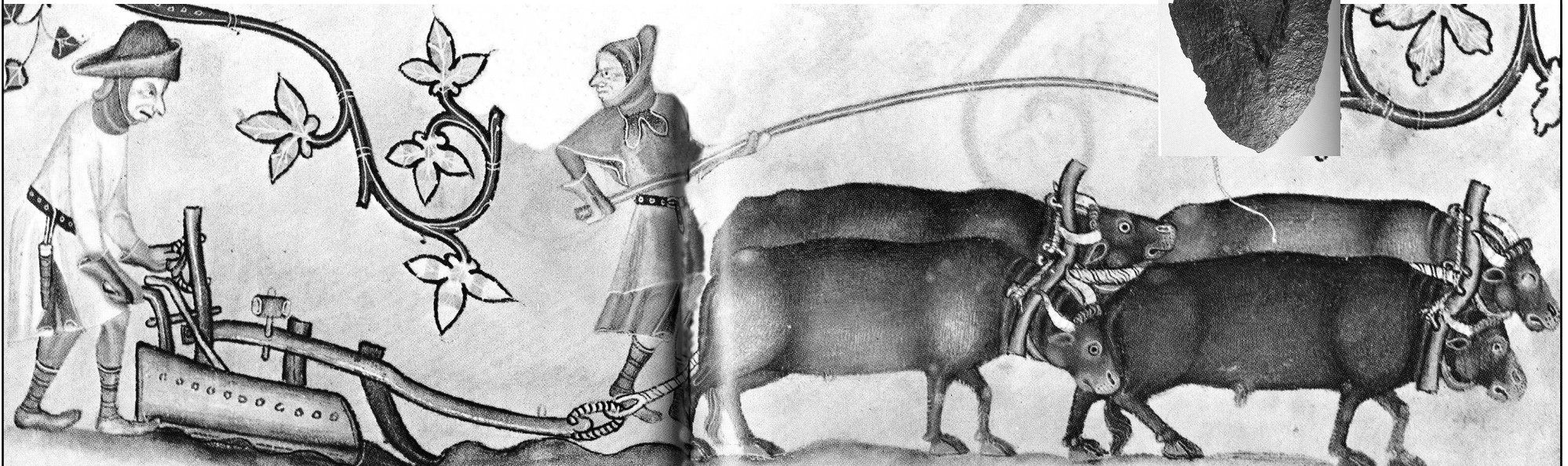
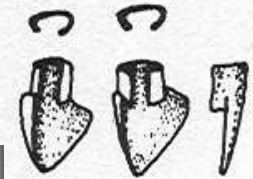

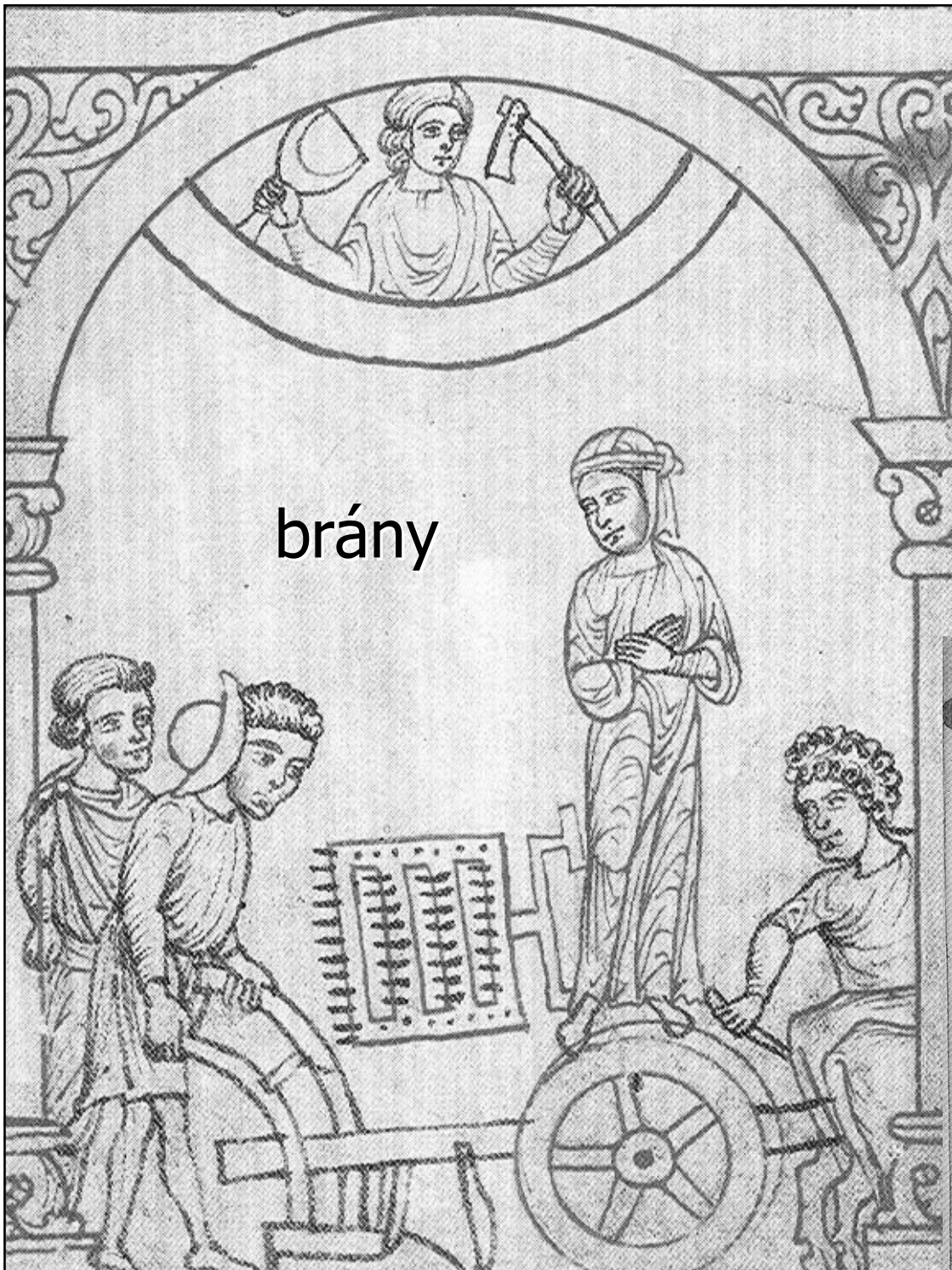

nákolesník

pluh

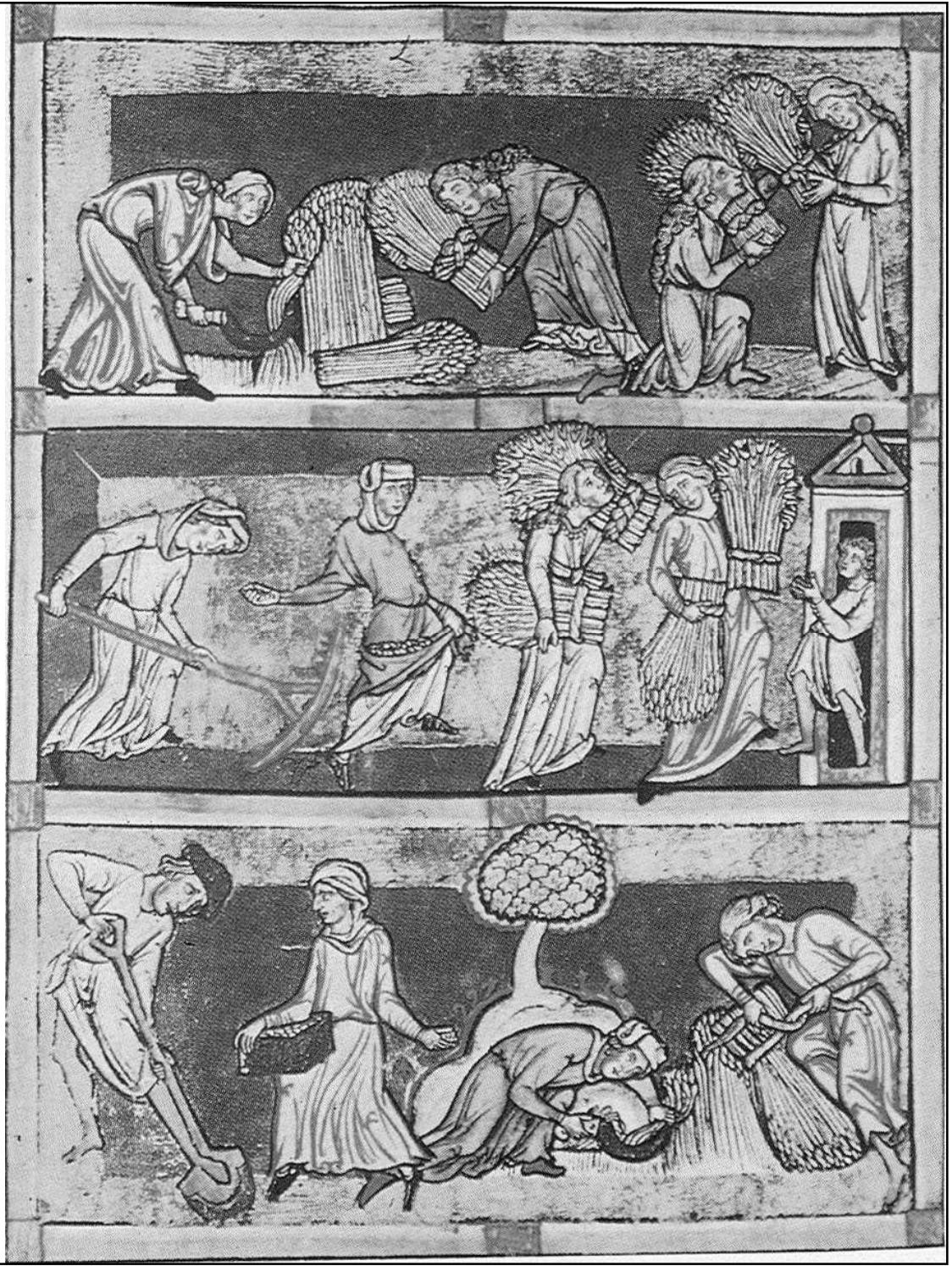
setí

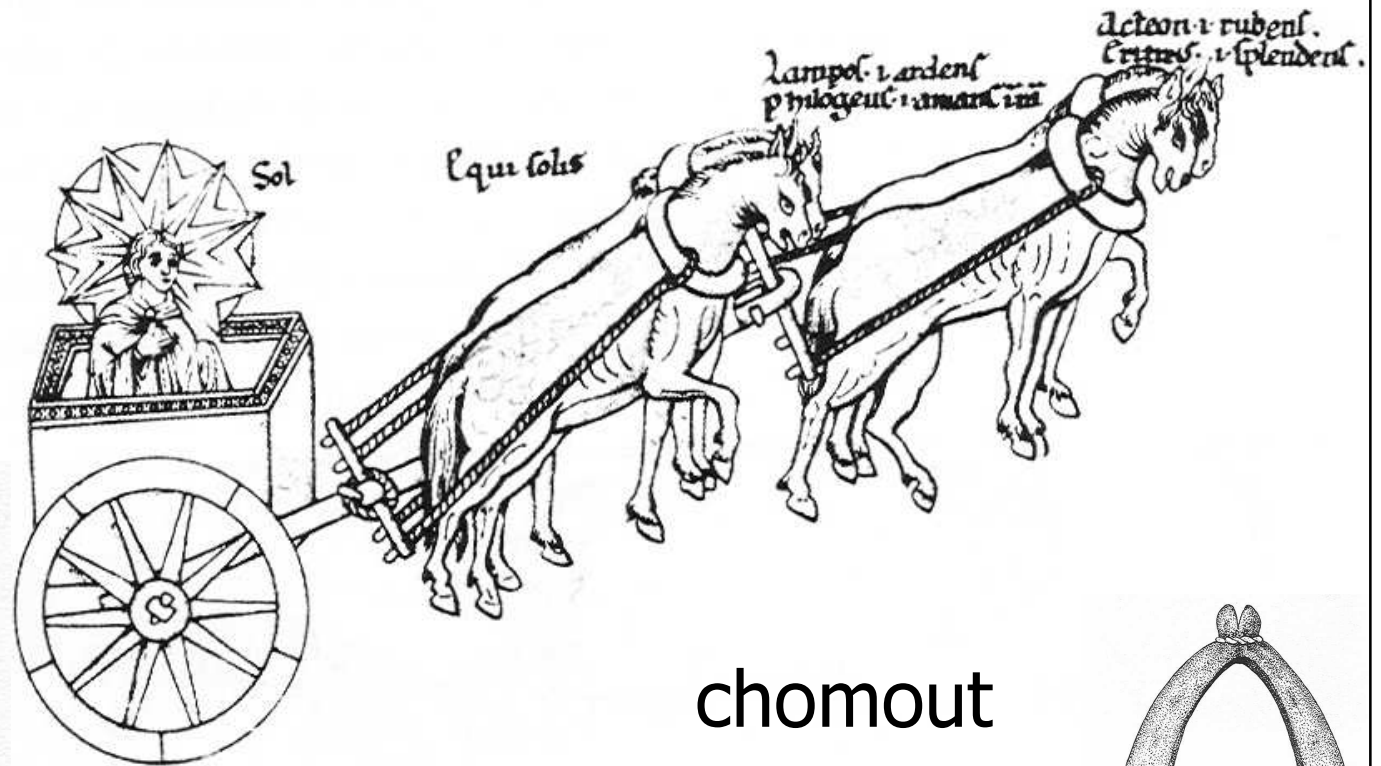
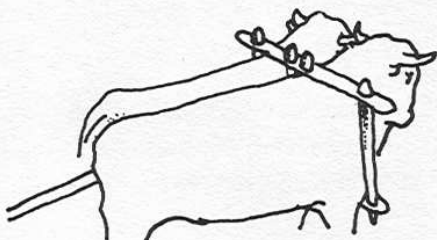
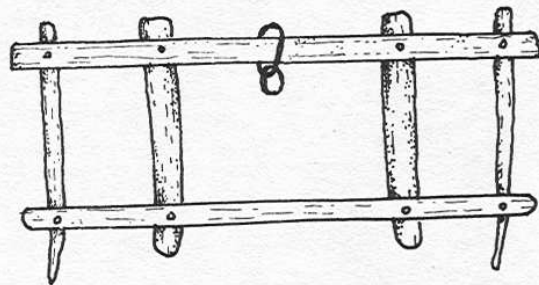
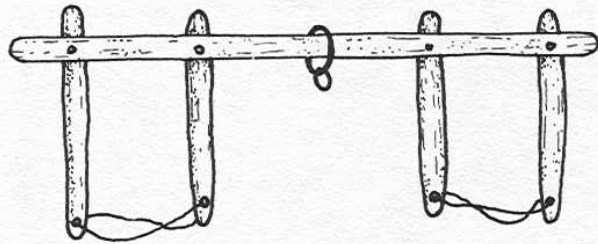

srpy

žně

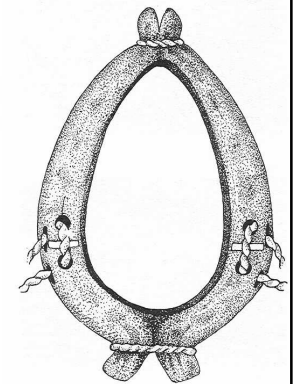
potah

jho

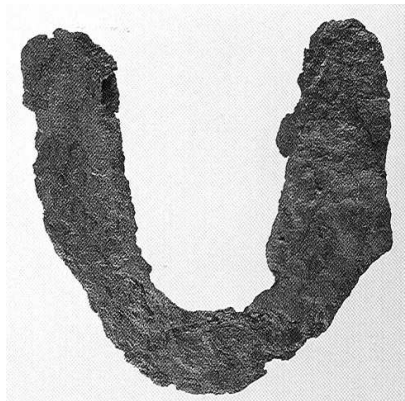
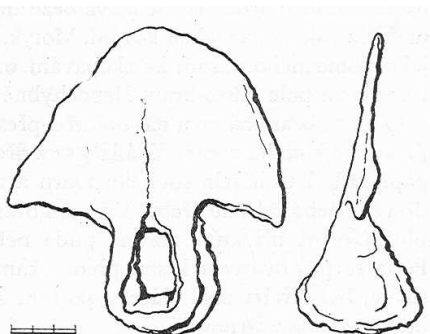
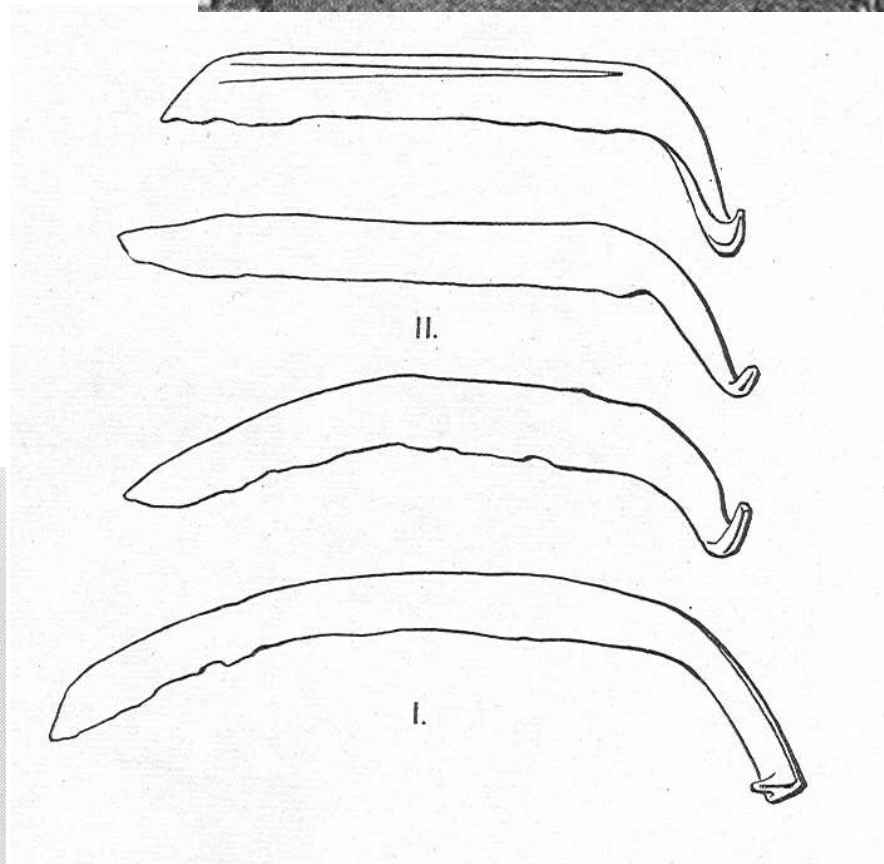

chomout

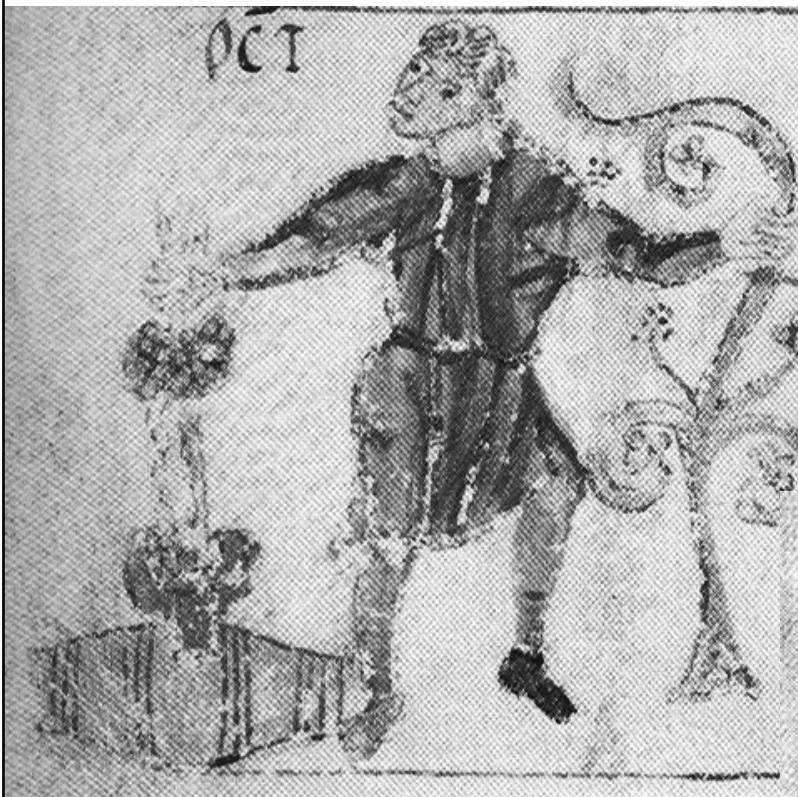
nářadí

- kosa
- hrábě
- rýč
- lopata
- vidle
- cep
- motyka

vinařství

■ vinařský nůž

■ lis

